

Súd: Okresný súd Košice II
Spisová značka: 44C/31/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7219204615
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 11. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Alžbeta Beňáková
ECLI: ECLI:SK:OSKE2:2020:7219204615.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice II sudkyňou JUDr. Alžbetou Beňákovou v spore žalobkyne: M. M. I., G.. XX.X.XXXX, K. Z. P. XX, XXX XX Z. P., zastúpenej: Advokátskou kanceláriou SLAMKA & Partners s.r.o., so sídlom Radlinského 1735/29, 026 01 Dolný Kubín, proti žalovanému: Poľovnícke združenie Rakovec, so sídlom Rastislavova 110, 040 01 Košice, IČO: 50 890 859, zastúpeného: JUDr. Tomášom Majerčákom, PhD., advokátom so sídlom Južná trieda 28, 040 01 Košice, o určenie neplatnosti uznesení, takto

rozhodol:

I. Žalobu z a m i e t a .

II. Žalovaný m á nárok na náhradu trov konania proti žalobkyni v plnom rozsahu, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

1. Žalobkyňa sa podanou žalobou doručenu súdu dňa 23.5.2019, upravenou podaniami zo dňa 10.8.2019 a zo dňa 15.10.2020 domáhala určenia neplatnosti jednotlivých uznesení prijatých na členskej schôdzi Poľovníckeho združenia Rakovec, IČO: 50 890 859 zo dňa 24.4.2019.

2. Svoju žalobu odôvodnila tým, že sa ako člen poľovníckeho združenia dozvedela, že dňa 24.4.2019 sa konala schôdza, ktorú viedol T. V. C., G.. XX.X.XXXX, K. B.. Š. X, M. s názvom Výročná členská schôdza PZ Rakovec za účasti osôb, ktoré presne špecifikovala. Podľa názoru žalobkyne sa schôdze zúčastnili osoby, ktoré neboli členmi PZ Rakovec, pričom priebeh schôdze bol konaný v rozpore so Stanovami PZ Rakovec. Argumentovala, že V. C. nebol nikdy oprávnený na zvolanie tejto schôdze, pretože nikdy nebol členom PZ Rakovec, ako aj T. B. B., G.. XX.X.XXXX, K. O. G. L. XXX, O. G. L. z dôvodu, že obaja nezaplatili členský vklad a nepristúpili k stanovám PZ Rakovec. Potvrdenia o zaplatení členského vkladu neboli evidované v účtovníctve. Žalobkyňa navyše nebola pozvaná riadne na schôdzu a to spôsobom v súlade so stanovami PZ Rakovec v časovo určenom úseku 14 dní pred jej konaním, čím boli zasiahnuté jej práva a právom chránené záujmy.

3. K podanej žalobe sa vyjadril žalovaný podaním zo dňa 2.10.2020, ktorý poprel všetky skutočnosti žalobkyne ohľadne neplatnosti členskej schôdze PZ Rakovec ako aj všetky tvrdenia žalobkyne ohľadne neplatnosti uznesení, ktoré boli prijaté na členskej schôdzi. O zvolaní členskej schôdze PZ Rakovec rozhodol výbor PZ Rakovec na svojom zasadnutí dňa 8.4.2019 v súlade so stanovami PZ Rakovec. Poverený tajomník zaslal pozvánku na členskú schôdzu v súlade so stanovami a uznesením PZ Rakovec. Žalobkyňa nebola členkou poľovníckeho združenia, avšak výročnej schôdze sa zúčastnila ako to vyplýva zo zápisnice výročnej členskej schôdze. Ďalej uviedol, že tak ako T. V. C., tak aj T. B. B. sú riadnymi členmi PZ Rakovec a zaplatili riadne členské dňa 10.7.2018. Žalobkyňa spolu s p. M. a p. Ing. A. podali upozornenie na Okresný úrad Michalovce vo veci výročnej členskej schôdze konanej dňa 24.4.2019, avšak Okresný úrad Michalovce žiadne pochybenie, teda nezákonnosť ani

rozpor so stanovami nezistil. Preto navrhol, aby súd žalobu zamietol a, aby žalovanému priznal náhradu trov konania. Rovnako ako zvolanie členskej schôdze a jej konanie, ktoré bolo v súlade so zákonom a stanovami, boli platné aj všetky uznesenia, ktoré boli prijaté na členskej schôdzi. Okrem ďalších skutočností, ktoré uviedol k veci samej, k úprave petitu poukázal na právny názor Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 2Co/166/2019, kedy určenie žalobcom uvedenej právnej skutočnosti, nevyplýva z osobitného právneho predpisu, preto je potrebné, aby súd žalobu žalobcu ako nedôvodnú zamietol podľa § 137 písm. d) CSP. Z ustanovení Občianskeho zákonníka, ako ani zo zákona č. 274/2009 Z.z. o poľovníctve v znení zmien a doplnení však nevyplýva možnosť domáhať sa určenia tejto právnej skutočnosti, t.j. neplatnosti uznesení prijatých na členskej schôdzi Poľovníckeho združenia tak, ako to žiada žalobkyňa. Rovnaký názor prezentujú aj Krajský súd v Prešove, Krajský súd v Trnave sp. zn. 23Co/142/2019 a Okresný súd Košice II sp. zn. 25C/31/2019.

4. V doručenej replike žalobkyňa zopakovala svoju právnu argumentáciu vo veci smej navrhla výsluch žalobkyne a svedkov. V závere uviedla, že v danom spore sa jedná o špecifický prípad, keď členom združenia zákon nedáva inú možnosť akým spôsobom žalovať a domôcť sa ochrany svojich práv ako podať žalobu o určenie právnej skutočnosti. Právny poriadok SR nedáva žalobkyni inú ochranu svojho práva. Nie ako v prípadoch rozhodnutí, na ktoré sa v závere svojho vyjadrenia odvoláva žalovaný, akým je napríklad rozhodnutie KS Trnava, sp. zn. 23Co/142/2019 o určenie neplatnosti zmluvy o mimoriadnom medziúvere a stavebnom úvere, zmluvy o zriadení záložného práva na nehnuteľný majetok a mandátnej zmluvy, kde sa žalobcovia domáhajú určenia neprijateľných zmluvných podmienok z dôvodu výkonu záložného práva, kde ide o neporovnateľný spor s týmto sporom. Preto navrhol, aby súd podanej žalobe vyhovel a rozhodol v zmysle podanej žaloby- úprava petitu.

5. Žalovaný v podanej duplike, okrem argumentácie k veci samej uviedol, že čo sa týka upraveného petitu, opätovne poukázal na právny názor Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 2Co/166/2019, kde súd uviedol, že žalobný návrh znejúci na určenie právnej skutočnosti, ktorý z osobitného predpisu nevyplýva, je potrebné považovať za vadný, preto ak na ňom žalobkyňa zotrúva, je potrebné ho zamietnuť. V prípade žaloby, žalobkyňa sa domáha, aby súd určil, že uznesenia členskej schôdze sú neplatné. Určenie žalobkyňou uvedenej právnej skutočnosti nevyplýva z osobitného predpisu, preto je potrebné, aby súd žalobu žalobcu ako nedôvodnú zamietol podľa § 137 písm. d) CSP. V žalobe sa žalobkyňa domáha určenia neplatnosti právnych úkonov jednotlivých uznesení, teda ide o určenie právnej skutočnosti v zmysle ust. § 137 písm. d) CSP. Z ustanovení OZ, ani zákona č. 274/2009 Z.z. o poľovníctve však nevyplýva takáto možnosť. Navrhol, aby súd žalobu zamietol a žalovanému priznal náhradu trov konania v plnom rozsahu.

6. Vo vyjadrení zo dňa 3.11.2020 žalobkyňa uviedla, že v dôvodovej správe k vypusteniu spolkovej žaloby zo zákona č. 83/1990 Zb. o združovaní občanov vyplýva, že vypustením ustanovenia § 15 sa neuberá právo na súdnu ochranu. Súdna ochrana sa podľa povahy vecí poskytne podľa ustanovení Správneho súdneho poriadku. Podanie žaloby vo veciach združovania má odkladný účinok. Správny súdny poriadok však neobsahuje žalobu člena združenia proti rozhodnutiu orgánu združenia s namietaním jeho rozporu so stanovami a zákonom. Preto v dôsledku charakteru sporu vzniknutého vo vnútri združenia je potrebné využiť konanie podľa Civilného sporového poriadku. Do úvahy môže prichádzať iba spor, ktorý má charakter bývalej spolkovej žaloby, teda kde člen namieta rozhodnutie niektorého orgánu združenia, voči ktorému už podľa stanov nie je možné podať opravný prostriedok a v danom rozhodnutí sa namieta jeho nesúlady so stanovami alebo so zákonom. Súdna ochrana člena nie je výslovne zakotvená ani v osobitných úpravách združovania, napr. ani v zákone o poľovníctve ani v zákone o športe. Využívala sa súdna ochrana člena zakotvená v lex generalis zákone o združovaní občanov. V prípade rozhodnutia združenia však nie je možné oprieť žalobu o ustanovenie hmotného práva, ktorým bol v minulosti § 15 zákona o združovaní občanov. Zostáva tak jediná možnosť podať žalobu v zmysle § 137 písm. c) Civilného sporového poriadku na určenie toho, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem. Zamietnutím žaloby by došlo zo strany súdu k denegatio iustitiae. V danom prípade ide o žalobu o určenie, pri ktorej je základným procesným predpokladom úspešnosti existencia naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení. Súd sa po začatí konania v danom prípade musí zaoberať otázkou existencie naliehavého právneho záujmu na určovacej žalobe, pričom naliehavý právny záujem na požadovanom určení je daný. Žalobkyňa preukázala stav ohrozenia alebo neistotu v jej právnom postavení predloženými dôkazmi. Vyslovením neplatnosti uvedených uznesení by sa žalobkynine postavenie zlepšilo, pretože by jej zaručilo, že dané rozhodnutia prijaté uzneseniami PZ Rakovec by boli neplatné, neexistovali by. Naliehavý právny záujem na určení je daný a preukázaný,

keďže zo súdneho prieskumu nesmú byť vylúčené tie rozhodnutia orgánov združení, ktoré zasiahli do práv členov združenia s takou intenzitou, ktorá vyžaduje zásah súdu (ako orgánu štátu). Pritom vždy medzi najzávažnejšie zásahy do práv člena združenia budú patriť rozhodnutia orgánov združenia, ktorými sa členstvo člena v združení proti jeho vôli zrušuje, či rozhodnutia ukladajúce členovi sankcie, a napadnuté uznesenia takým rozhodnutím určite sú. Daná žaloba nevyvoláva ďalšie spory, napĺňa účel určovacej žaloby a rozhodnutím súdu by sa eliminoval stav ohrozenia právneho postavenia žalobkyne, vniesla by sa istota do neistých právnych vzťahov, keďže k odpovedajúcej náprave nemôže žalobkyňa dospieť inak. Jej prostredníctvom sa vytvorí pevný základ právnych vzťahov, ktorým sa dosiahne odvrátenie prípadných budúcich sporov strán sporu. Záver o tom, že žaloba by mala byť zamietnutá len z dôvodu jej neprípustnosti, je nesprávny a nemožný, nakoľko neexistuje iný spôsob žaloby, úpravy petitu, ktorý by žalobkyňa mohla využiť. Záver o tom, že proti rozhodnutiam združení sa nemožno brániť na súde, by znamenal, že subjekt by nemal prístup k súdu, upreli by sa mu jeho práva, pričom právo na prístup k súdu však musí ostať zachovaný. Do pozornosti súdu dal dovolanie podané proti rozsudku Krajského súdu v Prešove sp.zn. 10Co/81/2019 zo dňa 11. februára 2020, ktorým potvrdil rozsudok Okresného súdu Bardejov zo dňa 11.septembra 2019 sp.zn. 5C/54/2018, ktorým súd prvej inštancie rozhodol, že žalobu o určenie neplatnosti uznesenia združenia zamietol.

7. Súd na prejednanie veci nariadil dňa 23.11.2020 pojednávanie na ktorom sa zúčastnili právni zástupcovia sporových strán. Pre neprítomnosť žalobkyne a žalovaného, súd v zmysle ust. § 180 CSP pojednával v ich neprítomnosti. Právny zástupca žalobkyne sa v plnom rozsahu pridržiaval podanej žaloby ako aj úpravy petitu v zmysle podania zo dňa 3.11.2020. V prvom rade súd rieši otázku prípustnosti žaloby a následne, ak bude táto otázka vyriešená, tak navrhol vykonať ďalšie dokazovanie, ktoré bolo už uvedené v jeho podaniach. V podaní avizovali, že dali podanie na Najvyšší súd SR v obdobnej veci, avšak zatiaľ nebol prijatý judikát k tejto problematike. Poukázal na zákon o združovaní občanov, z ktorého bolo vypustená možnosť podania takejto žaloby. Ďalej uviedol, že ako inak by sa mal člen združenia brániť voči, podľa jeho názoru neplatným uzneseniam, ktoré boli prijaté na takejto schôdzi. Taktiež poukázal na právo na prístup k súdu, podľa jeho názoru spôsobom rozhodovania Okresného súdu Košice II v obdobných veciach je odňatá možnosť prístupu k súdu, resp. nie je takýto postup v súlade s Ústavou Slovenskej republiky. Všetky judikáty, ktoré predložil právny zástupca žalovaného, nehovoria práve o neplatnosti takýchto uznesení, ale o rôznych právnych úkonoch ako je kúpna zmluva alebo darovacia zmluva. Podľa jeho právneho názoru uznesenie je rozhodnutím, čo vyplýva aj zo znenia zápisnice, že sa prijíma uznesenie, teda nie je to právny úkon, ale je to rozhodnutie.

8. Ďalej uviedol, že neexistuje zatiaľ rozhodnutie Krajského súdu, ktoré by práve riešilo neplatnosť uznesení prijatých na schôdzi. V tomto smere poukázal na rozhodnutie Okresného súdu Námestovo sp. zn. 7C/153/2014 a Okresného súdu Čadca sp. zn. 10C/97/2015, kde tieto súdy v týchto rozhodnutiach pripustili takýto typ žaloby a zaoberali sa hmotnoprávnou stránkou veci.

9. Právny zástupca žalovaného poukázal na vyjadrenia, ktoré boli doručené do spisu. V prvom rade k procesnej prípustnosti žaloby uviedol, že v tomto smere poukazovali na judikatúru krajských súdov, z ktorých vyplýva, že takto podaná žaloba nie je prípustná s poukazom na § 137 písm. d) Civilného sporového poriadku. Čo sa týka hmotnoprávnej stránky a samotnej žaloby, čo sa týka merita veci, taktiež poukázal na vyjadrenia, ktoré sú obsahom spisu a taktiež aj na listinné dôkazy. Podľa ich právneho názoru bola schôdza riadne zvolaná, boli prítomné osoby, ktoré mali byť zúčastnené na tejto schôdzi a na nej boli prijaté uznesenia. Vo zvyšku odkázal na listinné dôkazy, ktoré sú obsahom spisu a taktiež na ich navrhnuté dôkazy a to na výsluch svedkov. Rozhodnutia, na ktoré poukazuje protistrana, teda rozhodnutia okresných súdov, v týchto prípadoch súdy schválili zmier, pričom tieto konania boli začaté ešte pred nadobudnutím účinnosti Civilného sporového poriadku. Čo sa týka rozhodnutí, na ktoré poukazovali, síce nie presne priamo riešia túto problematiku, uznesení teda prijatých na schôdzi, avšak poukazujú na obdobné konania, kde sa aplikoval § 137 písm. d) CSP, teda v tom zmysle, že takto žaloby podané nie sú prípustné. Ďalej uviedol, že aj podľa Ústavy SR sú súdy viazané zákonom tak aj Civilným sporovým poriadkom a ak zákon takýto typ žaloby neprípúšťa, potom nemôžu súdy o takejto žalobe konať. Treba prihliadať aj na účel zákonodarcu, ktorý predpokladá, že takéto konania môžu byť vedené pred súdmi a preto jeho účelom bolo znížiť aj počet takýchto súdnych konaní. Čo sa týka uznesení, tak podľa právneho názoru právneho zástupcu žalovaného, uznesenia sú právnym úkonom, pretože ide o úkony tých, ktorí rozhodovali na členskej schôdzi. Nie je to rozhodnutím správneho orgánu, kde by mohli byť prípustné iné prostriedky obrany. Čo sa týka jeho procesnej obrany, takýto typ žaloby nie je prípustný.

10. Podľa § 137 CSP, žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o

- a) splnení povinnosti,
- b) nároku na usporiadanie práv a povinností strán, ak určitý spôsob usporiadania vzťahu medzi stranami vyplýva z osobitného predpisu,
- c) určení, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem; naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu, alebo
- d) určení právnej skutočnosti, ak to vyplýva z osobitného predpisu.

11. V prvom rade sa súd zaoberal prípustnosťou podanej žaloby, ktorú žalobkyňa kvalifikovala ako žalobu podľa ust. § 137 písm. d) CSP, pričom žalobkyňa mala za to, že takéto podanie žaloby je prípustné, inak by súd odňal možnosť žalobkyni domáhať sa jej práva na súde s poukazom na skutočnosť, že ide o špecifický prípad, keď členom združenia zákon nedáva inú možnosť ochrany svojho práva. Neskôr v podaní zo dňa 3.11.2020 uviedla, že ide o žalobu v zmysle ust. § 137 písm. c) CSP na určenie toho, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem. Uviedla že na požadovanom určení neplatnosti prijatých uznesení je naliehavý právny záujem, pretože by jej zaručilo, že dané rozhodnutia prijaté uzneseniami PZ Rakovec by boli neplatné, neexistovali by. Rozhodnutím súdu by sa eliminoval stav ohrozenia právneho postavenia žalobkyne. Na pojednávaní zasa žalobkyňa tvrdila, že uznesenia sú rozhodnutiami poľovníckeho združenia.

12. Je evidentné, že žalobkyňa sa snažila preukázať prípustnosť podanej žaloby rôznymi argumentmi, ktoré však pred súdom neobstoja. V prvom rade súd uvádza, že uznesenia, ktoré boli prijaté na poľovníckej schôdzi sú právnymi úkonmi vykonanými členmi združenia, nejde teda o rozhodnutia, ktoré by boli preskúmateľné v správnom súdnictve, nakoľko nesledujú verejný záujem, len súkromný v rámci združenia. Zmluvy a iné právne úkony, ich existencia, platnosť, či neplatnosť sú právnymi skutočnosťami (§ 2 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Civilný sporový poriadok pripúšťa žalobu na určenie právnej skutočnosti podľa § 137 písm. d) iba za predpokladu, že to vyplýva z osobitného predpisu, čo však nie je prípad podanej žaloby; zo žiadneho osobitného predpisu takéto oprávnenie žalobkyne nevyplýva, nakoľko pôvodné ustanovenie § 15 zákona o združovaní občanov, ktoré umožňovalo podanie takejto žaloby bolo zo zákona vypustené. Možnosť podania takejto žaloby nevyplýva ani z ust. zákona o poľovníctve, či ustanovení Občianskeho zákonníka. Podanie žaloby neprichádza do úvahy ani podľa § 137 písm. c) CSP, pretože v danom prípade nejde o určenie, či tu právo je alebo nie je. Uznesenia sú právnymi úkonmi, nejde o právo ako také. Preto súd ani nemá priestor posudzovať, či je tu daný naliehavý právny záujem.

13. Žalobkyňa je oprávnená v tomto prípade použiť iný typ žaloby na ochranu svojich práv a oprávnených záujmov, pričom prípadnú neplatnosť prijatých uznesení v takom prípade posúdi súd ako predbežnú otázku, resp. vhodnejšie naformulovať petit žaloby, aby spĺňal kritéria tých žalôb, ktoré prichádzajú do úvahy podľa § 137 CSP. Určenie právnej skutočnosti, t.j. aj neplatnosti právneho úkonu je totiž v rozpore so zásadou, že súd má určiť aktuálny právny stav (pozri uznesenie Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 2Co/166/2019 zo dňa 11.7.2019 v obdobnej veci). Samotným vyhlásením uznesení za neplatné, nedôjde k zmene aktuálneho právneho stavu. Takýmto rozhodnutím by stále platilo, že odvolaný predseda združenia je odvolaný a nový predseda združenia ostáva predsedom združenia, aj keď by uznesenia boli neplatné. Takto podaná žaloba by vyvolala potrebu ďalších sporov, nedosiahol by sa pevný základ pre odvrátenie budúcich sporov, preto zákonodarcu možnosť takto podanej žaloby obmedzil a odkázal na osobitný predpis, z ktorého ustanovení možnosť takto podanej žaloby musí vyplývať. Vhodnejšie by bolo preto podať inú žalobu, než uvedenú v § 137 písm. d) CSP.

14. Je zrejmé, že uvádzaním do praxe predmetného ustanovenia § 137 CSP vznikajú medzery, ktoré však súd v tomto prípade nesmie dopĺňať. Podstatná podľa názoru súdu je skutočnosť, že § 137 písm. d) CSP jasne stanovuje, že možnosť podania žaloby musí vychádzať z ustanovení hmotného práva, čo v tomto prípade nie je splnené.

15. Súd viazaný petítom podanej žaloby pre nesplnenie zákonných podmienok na vyhovie žaloby, žalobu ako nedôvodnú vo výroku I v celom rozsahu zamietol.

16. Nakoľko súd nevyhovel podanej žalobe z procesných dôvodov, nevykonával dokazovanie do hmotnej stránky veci, ani sa nezaoberal hmotnoprávnymi námietkami. Keďže ide o zamietnutie žaloby z procesného dôvodu, rozsudok nepredstavuje prekážku res iudicata (prekážka právoplatne rozhodnutej veci).

17. Podľa ust. § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

18. Podľa ust. § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

19. Podľa ust. § 263 ods. 1 CSP ak bola v konaní úspešná strana zastúpená advokátom, súd uvedie v uznesení o výške náhrady trov konania ako prijímateľa náhrady trov konania advokáta.

20. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol v zmysle vyššie citovaných zákonných ustanovení vo výroku II a to tak, že žalovanému na základe zásady úspechu v spore priznal nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu proti žalobkyni, keďže bol v konaní úspešný. Súd zároveň nevidel priestor pre aplikáciu ust. § 257 CSP. O výške náhrady trov konania bude rozhodnuté po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia v dvoch vyhotoveniach na Okresný súd Košice II.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a/ neboli splnené procesné podmienky,
- b/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d/ konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e/ súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f/ súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g/ zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h/ rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Odvolanie musí byť podpísané a predložené v 2 rovnopisoch.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok).